

עין משפט ונר מצוה

סג א מיי פֿיט מהל' מאכלות אסורות הל' יב סמג לאוין קמא טוש"ע י"ד ס' 5 סעיף א':

סדר ב מיי פ"ו סג הל' ו סמג לאוין קלן ונשי"ע

סס ס' עב ס"ב לא פסקן:

סה ג עי' מ"ש הרי"ף דההיא נשנית קודם חזרה וכן פסקו המיי' פ"ט שס הלכה טו וע"ש וסמג לאוין קמא וטוש"ע י"ד ס' פז סעיף ט':

סו ד ה מיי' שס הלכה יב סמג שס טוש"ע י"ד ס' 5 סעיף א':

רבינו גרשום

לימא מסייע ליה לרב. וזה אינו כנוס במעיו כלומר הכחל אינו כנוס (ואינו) [אלא] בולע אבל קיבה כיון דחלב כנוס בקיבה בולעת: אי נמי לקדירה. כלומר דאי קורעו אפי' לקדרה מותר: דשיבטא. מין דג: גירוצא. עוף טמא: דם טהור כלומר כל מה שרואה אשה בכל ימי טהרה טהור: וזיוקו לה כחלא כלומר שפדו לה כחלא וצלו לה דמי כבישול בשר בחלב: והא קתני שבישול דיעבד אין בו כלומר אפילו קורעו דיעבד אין לכתחלה לא וזיחק אמר רב נחמן ההוא לקדרה כלומר קורעו אפי' לכתחלה:

קמ:

אינו עובר ע"יו ומותר. פירש בקונטרס דמותר אס בשלו משום דחלב שחוטף דרבנן הוא והאי כיון דאכלע ולא פירש אפילו איסורא דרבנן ליכא משמע שרואה להעמיד כולה שמעתמא דכחל ללצי דאי לקדרה אמאי מותר הא יאל חלב וחזר ונצלע וכן פירש לקמן בזהדיא גבי זיוקו לה כחלי דפריך והא בשלו קתני בדיעבד ופירש בקונטרס והא דחאי בצלי הוא מדקתני מותר דאי בקדרה אמאי מותר הא יאל החלב וחזר ונצלע ולקמן בחר שמעתמא דכבד פ' בקונטרס והלכות כחל כבד לאמרנו למעלה דללצי בעי קריעה שמי"א ערצ ואי לא קרעו מותר כלישנא קמא דרב דהא תניא כוותיה ולקדרה קורעו שמי וערצ וטחו בכותל ומה שכתוב בספרים **בפ' גיד הנשה** (נעיל דף טז:) כחל עאמו אסור היכא דלא קרעיה וצשליה בזהי בשרא ל"ג ליה דאפי' צשליה לחודיה אסור לפירוש הקונטרס לפי שפירש וחזר ונצלע ומיהא גס לפירוש הקונטרס היכא דאיכא ס' צמים שנתבשל בהן הכחל לא היה נאסר הכחל היכא ששכלו לחודיה לפי שהחלב הנפלט נתבטל צמים אכל היכא דבשלו עם צטר אסור משום טעם צטר הנצלע בחלב שנכבד וכן יש ספרים דגרסי בקמון כחל שצשלו בחלצו מותר היכא דצשליה לחודיה בלא צטר ויש להעמידו לפירוש הקונטרס שיש צמים ששים כדפרישית שמתבטל בהן חלב היוצא מן הכחל: **הא איסורא איכא**. וא"ת לפירוש הקונטרס דלמא הא איסורא איכא לקדרה אכל ללצי מותר וי"ל דא"כ ה"ל למתני דאס לא קרעו מותר דהוי חדוש וממילא הוה מוקמינן ליה בצלי: **לב** הוא דבעי קריעה אבל בחרא לא בעי קריעה. וא"ת אדרבה דוק מינה איפכא אינו עובר עליו הא איסורא איכא כדדייק לעיל דהכא לא שייך למימר אידי דצעי למימר בסיפא דקדאמר לעיל וי"ל דדלמא אידי דקתני צמתניתין ואינו עובר עליו נקט נמי בצרייתא הכי: (ט) **הא בחרא לא בעי קריעה**. מדלא קתני קורעו לאחר בשולו והוה מוקמינן לה בצלי דקתני גבי לב וא"ת ומאי קסבר אי מהניא ביה קריעה אחר בשול אמאי מותר בלא קריעה יותר מקודם בשול דנריך קריעה ואי לא מהניא ביה קריעה היכי מייתי סייעתא לרב מהך צרייתא מדלא קתני קורעו לאחר בשולו הא אין קריעה מועלת לו כלום לאחר שנתבשל וי"ל דודאי ס"ד דמועלת לו קריעה לאחר בשולו והא דקאמר רב ואינו עובר עליו ומותר בלא קריעה במצוהל וצחי

כל הבשר פרק שמיני חולין

אמר רב אינו עובר עליו. מדאורייתא ומותר לכתחלה באכילה אס בשלו ולא אמרינן אסור מיהא מדרבנן דהא אפילו נסחט ממנו ויאל אמרינן לקמן (דף ק"א.) חלב שחוטף מדרבנן הוא והאי כיון דמוצלע ולא פירש אפי' אסור דרבנן ליכא: **דהסם מיעצר הוא דלא עצר**.

אמר רבי זירא **אמר רב אינו עובר עליו ומותר** והא אנן תנן אינו עובר עליו מיעבר הוא דלא עבר הא איסורא איכא בדין הוא דאיסורא נמי ליכא ואידיי^(א) דבעא למיתנא סיפא הלב קורעו ומוציא את דמו לא קרעו אינו עובר עליו התם מיעבר הוא דלא עבר הא איסורא איכא תנא נמי רישא אינו עובר עליו לימא מסייע ליה^(ב) הכחל קורעו ומוציא את חלבו לא קרעו אינו עובר עליו הלב קורעו ומוציא את דמו לא קרעו יקורעו לאחר בשולו ומותר לב הוא דבעי קריעה אבל כחל לא בעי קריעה דלמא לב הוא דסגי ליה בקריעה אבל כחל לא סגי ליה בקריעה ואיכא דאמרי א"ר זירא **אמר רב אינו עובר עליו ואסור לימא מסייע ליה אינו עובר עליו מיעבר** הוא דלא עבר הא איסורא איכא בדין הוא דאיסורא נמי ליכא ואידיי דבעא למיתנא סיפא הלב קורעו ומוציא את דמו לא קרעו אינו עובר עליו דהתם מיעבר הוא דלא עבר הא איסורא איכא תנא נמי רישא אינו עובר עליו ת"ש הכחל קורעו ומוציא את חלבו לא קרעו אינו עובר עליו הלב קורעו ומוציא את דמו לא קרעו קורעו לאחר בשולו ומותר לב הוא דבעי קריעה אבל כחל לא בעי בקריעה אבל כחל לא סגי ליה בקריעה אבל כחל לא סגי ליה בקריעה תניא כלישנא קמא דרב^(ג) כחל שבשלו בחלבו מותר יקבה שבשלה בחלבה אסור ומה הפרש בין זה לזה זה כנוס במעיו וזה אין כנוס במעיו כיצד קורעו **אמר רב יהודה** יקורעו שתי וערב וטחו בכותל א"ל ר' אלעזר לשמועיה קרע לי ואנא איכול מאי קמ"ל מתניתין היא ה"הא קמ"ל דלא בעינן שתי^(ה) וערב וטחו בכותל^(ד) אמרה ליה ילתא לרב נחמן מכדי כל דאסר לן רחמנא שרא לן כוותיה אסר לן דמא שרא לן כבדא גדה דם טוהר חלב בהמה חלב חיה חזיר מוחא דשיבטאא גירוצא לישנא^(ו) דכוורא אשת איש גרושה בחי בעלה אשת אח יבמה כותית יפת תאר בעינן למיכל בשרא בחלבא **אמר** להו רב נחמן למבחי זיוקו לה כחלי והאנן תנן קורעו ההוא לקדרה והא קתני שבשלו דיעבר אין לכתחלה לא ה"ה דאפי' לכתחלה^(ז) ואידיי דקא בעי למיתנא סיפא קבה שבשלה

קורעו היינו משום דכי נתבשל כבר פלט במקצת אכל חי שיש לו רוב חלב צעי קריעה: **דלמא לב** הוא דסגי ליה בקריעה. פירוש משום דשיע ולא בלע אפילו לקדרה או ללצי משום דכבולעו כך פולטו כמסקנא דפסחים (דף עז:) אכל כחל לא סגי ליה בקריעה אפילו ללצי משום דכבולעו כך פולטו לא שייך בשאר איסורים אלא צדס לחודיה: **בדרה דם טוהר**. בסלוק של פרשת פרה יסד ר' אליעזר הקליר מן הדם טחול הדם מטומאת נדה (אשה) טהרת צחולי אשה ומאשת איש יפת תואר לאיש וכנגד כותית לא פירש והכל עשה ע"פ הירושלמי: **זוויקן לא בחרא**. פירש בערוב כמו זיקים מלאים ודמי לזיוקי דארמאי בפ' שני דמסכת ע"ז (דף נא:) כלומר נפוחין וכן הכא כחל כמו נוד נפוח מלא חלב ולא נקרע ובקונטרס פירש שפודו תנו לה כחל בשפוד: **ההוא לקדרה**. פירש בקונטרס דרב נחמן ס"ל כלישנא בתרא דרב וצרייתא מוקי לה בצלי דכתיב וישלו (את) הפסח בדצרי הימים ואין זה דוחק דה"נ מוקמינן בפ' כ"ז לולין (פסחים דף עז.) קורעו לאחר בשולו היינו אחר ללייתו ואינו רואה לומר דסבר לגמרי כלישנא בתרא דהא מיקל טפי אפילו מלישנא קמא דשרי אפילו לכתחלה אלא בפירוש דמתניתין סבר כלישנא בתרא דכיון דשרי רב נחמן ללצי לכתחלה בלא קריעה א"כ הא דקתני קורעו היינו לקדרה הכא וכי קתני לא קרעו אינו עובר עליו ע"כ אינו עובר עליו ואסור כיון דמיירי לקדרה ורבינו תס פירש דהא דנריך קריעת שמי וערצ וטחו בכותל לקדרה היינו קדרה עם צטר דלקדרה משמע עם צטר כדתנא אס^(ח) צומן טעם בקדרה אכל לקדרה בלא צטר או ללצי שרי לכתחלה בקריעה קצת וטעמא דהתמידי זה עם הצטר לפי דטעם^(ט) החלב נכנס בצטר ומשחמה טעם הצטר ויש בו טעם צטר בחלב ולכן גזרו חכמים וכשאין הבשר עם הכחל בקדרה אף על פי שלא קרעו שמי וערצ כיון שקרעו קצת לכתחלה מותר

דאין

מסורת הש"ס

(א) [שבת ג' וש"נ], (ב) [מוספתא פ"ח ה"ב], (ג) [מוספתא פ"ח ה"ג], (ד) [יאל אי נמי לקדירה, (ה) [עיי' תוס' מ"ק יא. ד"ה סורא], (ו) [שבת ג' וש"נ], (ז) [נעיל גמ', (ח) [ז"ל קרוש הוא וטעם, (ט) [בדליתא לעיל סב:], (י) [עיי' ב"י ס"י 5 ד"ה ומ"ש ללצי נריך], (י) [ז"ל הבשר נכנס בחלב מהר"ם,

הגהות הב"ח

(א) גמ' הא קמ"ל דלא צנינן שמי וערצ. ר"ב עיי' נריך: (ג) תוס' ד"ה הא כחל נריך להחליל אבל כחל וכי והא דקאמר רב דאין: (א) ד"ה ההוא וכי' אס יש בה בטמן טעם בקדריה: